

Становище

от доц. д-р Елена Тодорова
преподавател в департамент „Дизайн”
Нов български университет

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор” в
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

тема

Функция, концепция и прогнози в съвременната мода в първото десетилетие на XXI век.

Докторант: Николай Виктор Божилев

Национална художествена академия
Катедра „Мода“

Научен ръководител: доц. д-р Мариела Гемешева

Общи бележки за дисертационния труд

Представеният дисертационен труд се състои от: увод, шест глави, заключение и библиография с общ обем от 172 стр. В подкрепа на теоретичното изследване са добавени 192 изображения. Използвани са 136 източника на информация.

Заглавието на дисертационния труд отговаря на неговото съдържание. Отделните глави систематично разкриват предмета на анализа, разглеждат тезите на автора и ги защитават със съответните теоретически и практически примери. В структурно отношение са налице всички необходими компоненти, които се изискват за такъв вид разработка. Съотношението между обема и съдържанието на отделните глави е относително балансирано. При цитиранията в текста коректно са посочени източниците под линия.

Цел на изследването

Целта на това изследване е да се проследят трансформациите на модата от първото десетилетие на XXI век, като се акцентира върху проучването на „бързата мода“,

експанзията, на която съвпада с появата на глобалното общуване в интернет. Възможността да се рекламира и търгува онлайн създава основните предпоставки за развитие на консуматорската мода. Тази теза е разгледана и проследена в изследването, като са представени възможностите за създаване на нови стратегии и тенденции за производство и предлагане на облекла, характерни за бързата мода. Трудът е изключително задълбочен и много интересен. Дисертацията дава възможност да се проследи, как развитието на обществото и респективно дигиталните технологии дават отражение при създаването на модни продукти. Докторантът си поставя задачата да проследи влиянието на някои течения в изкуството върху създаването на нов вид модна визия. По-конкретно е анализиран минимализма, като стил, даващ възможност да се създават функционални облекла, с нестандартна визия, изключително подходящи за глобализиращия се пазар. Изведен е изводът, че това е находчив начин за размиване на границите между социалните групи и респективно разширяване на пазарната ниша.

Актуалност и значимост

Разглежданите проблеми в този дисертационен труд са много актуални за сегашното състояние на модната индустрия. Процесите, които протичат при създаване на нов вид дизайн и създаване на нови тенденции в модата са коренно различни от аналогичните процеси преди двадесет години. Изчезването на цикличността при смяната на модните тенденции и превръщането на промяната в постоянен процес е явление присъщо само на XXI- ви век. В тази посока има много малко академични проучвания и това прави настоящото изследване актуално и значимо. Актуалността на темата на дисертацията се дължи също и на направения опит за по-широко обобщаване на взаимовръзката между хиперкомуникацията, която създава ново ниво на взаимоотношения между купувача и производителя и е предпоставка за сериозни структурни изменения на модния пазар. За мен най-интересната и значима част на дисертацията е тази, в която е направен опит за анализиране и определяне на начините за прогнозиране и създаване на нови тенденции. Въпреки, че този аспект на модата е много обсъждан, съществуват съвсем малко систематизирани академични проучвания. От гледна точка на чисто практическото приложение, направените анализи и изведените изводи биха били от голяма полза, както за дизайнери, така и за производители на модни стоки.

Теоретичен модел и методика на изследването

Изследването е структурирано на базата на сравнителния анализ. Този модел създава яснота при разглеждането на различни проблеми и при извеждане на изводи. Други методи използвани в изследването са: маркетингов анализ – при изследването на ключови брандове, произвеждащи бърза мода; индуктивен метод, както и концептуален анализ на минимализмът като "край" на висшата мода и "начало" на адаптацията на модата към дигиталната ера.

Автентичност на материала и оригиналност на решенията

Дисертационният труд е създаден самостоятелно от докторанта, като се базира на неговия сериозен интерес към сферата на модния дизайн. Труда е оригинален и изводите направени в него притежават необходимите приносни качества.

Научни приноси

Научните приноси на труда на Николай Божилов са безспорни и отлично изложени в автореферата му. Тук ще опиша два от приносите, като най-значими, дори само те са достатъчни за значимостта на дисертационния труд:

1. За пръв път в българската научна литература е направено задълбочено изследване на бързата мода като феномен на дигиталния свят и като функция за създаване на нови стратегии и тенденции в производството и консумацията на облекло.
2. За пръв път в българската научна литература са очертани методите за дигитален маркетинг и дигитално проучване на модата, които стават характерни, но и задължителни в началото на XXI век и които методи служат за създаване на прогнози за тенденциите в модата.

Заклучение

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата и научните приноси на Николай Божилов е **положителна**.

Представеният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури, да присъди

образователната и научна степен „доктор” на Николай Викторов Божилов в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.

11.02.2020 г.

доц. д-р Елена Тодорова